

بررسی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری و تأثیرات آن

(مورد مطالعه: شهر گرگان)

عیسی حسن زاده^۱، محمدرضا علی زاده^۲، علی اصغر اصغری^۳

^۱ - استادیار جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، گلستان، ایران. hasanzadeisa@yahoo.com

^۲ - دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، گلستان، ایران. mohammad.reza.alizade@gmail.com

^۳ - دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، گلستان، ایران.

چکیده

گردشگری امروزه به عنوان یکی از مهمترین صنایع توسعه پایدار در هر جامعه‌ای شناخته می‌شود، که از تحرک بالایی در تغییرات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، شهری و محیطی برخوردار است، تمرکز بر جنبه‌های مختلف صنعت گردشگری، همراه با برنامه‌ریزی‌های مدیریت محلی و ملی هر جامعه‌ای نقش بسیار با اهمیتی در فرایندهای بین‌المللی و ملی هر جامعه‌ای می‌تواند ایفا کند.

هدف از نوشتار حاضر معرفی و افزایش آشنایی سیاست‌گذاران و مردم محلی با توانمندیهای گردشگری شهر گرگان و پتانسیلهای طبیعی منطقه و تاثیر گردشگری بر رشد و توسعه آن و همچنین شناخت قابلیت‌ها و جذابیت‌های آن از دید گردشگران است. در ضمن نقش گردشگری و پیامدهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در منطقه مورد مطالعه، یکی دیگر از ابعاد موضوع تحقیق می‌باشد.

این تحقیق با استفاده از روش پیمایشی به معرفی جاذبه‌ها و پتانسیلهای بالقوه گردشگری شهر گرگان می‌پردازد. اطلاعات لازم توسط پرسشنامه از بین ۳۳۱ نفر از گردشگرانی که در مرداد ماه سال ۱۳۹۶ در منطقه مورد مطالعه اقامت داشته‌اند، جمع‌آوری شده است.

یافته‌های تحقیق حاضر نشان می‌دهد که ۶ عامل اصلی مورد بررسی در تحقیق (ویژگیهای طبیعی، ویژگیهای فرهنگی - تاریخی، تبلیغات، ارائه خدمات رفاهی مناسب، زیباسازی شهر و گسترش فضاهای مدرن) از نظر گردشگران می‌تواند تأثیر زیادی در رشد و توسعه شهر گرگان داشته باشد.

واژگان کلیدی: توسعه، گردشگر، توریسم، گرگان

بیان مسأله

در قرن بیست و یکم رشد سرمایه داری جدید عصر فرا صنعتی، بروز و ظهور ویژگی‌های اصلی جامعه‌ی شبکه‌ای و گسترش انقلاب تکنولوژیک در همه زمینه‌ها باعث شده تا اوقات فراغت بویژه گردشگری بین‌المللی افزایش پرشتابی پیدا کند (کارگر، ۱۳۸۶: ۵) و در این فرآیند روش‌های قدیمی به کار گرفته شده در صنعت گردشگری به تدریج کارایی خود را از دست داده و در این عرصه موفقیت از آن جامعه‌ای می‌باشد که روش‌های نو و جاذبه‌های جدیدی در صنعت گردشگری ارائه نماید

^۱ - استادیار جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، گلستان، ایران. hasanzadeisa@yahoo.com

^۲ - دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، گلستان، ایران. mohammad.reza.alizade@gmail.com

^۳ - دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، گلستان، ایران.